

AFRYKA

TYGODNIK KATOLICKI SPOŁECZNO-KULTURALNY — ZAŁOŻONY W 1920 ROKU
"LUD" (O POVO) O MAJOR JORNAL POLONES DA AMER. LATINA — FUNDADO EM 1920
KURYTYBA — 14 LISTOPADA (novembro) - 1978 - Nr 3.603 — (45/78)

Afryka na oku Brazylii

Jeszcze za rządów Prezydenta Geisela odbył się ma drugi "ofensywa" handlowa, jaką Sfera państwa zamierza przeprowadzić na Czarnym Lądzie. Dwie brazylijskie misje handlowe bawią obecnie w Afryce, przeprowadzając rozmowy z władzami Nigerii, Senegalu, Angoli, Mozambiku, Gabonu itp. Misje te mają w tym celu zadanie ze względu na język portugalski, zgodne z polityką Brazylii, zgodnie z polityką Murzynami czy Metykami, podobny klimat, różne produkty brazylijskie dostosowane do gożącego klimatu itp.

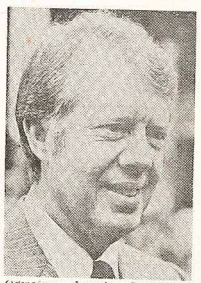
Aktualnie pierwsze misje w handlu z Brazylią zajmują Nigerię, której wymiana handlowa wynosi ponad 200 mln. dolarów rocznie. Z okazji szesnastolecia wstąpienia kanclerza Nigerii — Josepha Gaba — Brazylija zawarła układ o współpracy na terenie naukowym, technologicznym, handlowym, transportu morskiego między portami Santos, Rio de Janeiro i Lagos.

Między Brazylią a Nigerią, Angoli i Gabonem istnieje porozumienie o odnośnym utrzymaniu cen na rynkach międzynarodowych takich produktów jak kawa, kakao, cukru i orzechów ziemnych. Poza tym te trzy kraje eksportują ropę naftową w znacznej skali, co szczególnie interesuje władze brazylijskie. Przestrzeń bowiem między Brazylią i Afryką jest znacznie mniejsza aniżeli między Brazylią a krajami arabskimi (Bliski Wschód).

Wymiana handlowa z Angoli i Mozambikiem jest na razie ograniczona ze względu na socjalistyczny system rządów i obecność oddziałów kubaskich. Jednak we

Carter w obronie dolara

W przeddzień wyborów do Senatu i Stanowych Izb Usługodawczych — prezydent Carter przedstawił całemu narodowi program rządowy, by uniknąć dalszej znizki dolara na rynkach zagranicznych a równocześnie wygrać skuteczną walkę inflacji. Należy bowiem pamiętać, że dalszy spadek dolara stanowiłby wielkie niebezpieczeństwo dla ekonomii świata zachodniego.

Osobista decyzja Prezydenta CARTERA powzięta w obronie dolara przyniosła już pozytywne rezultaty na rynkach Europy Zachodniej: wartość dolara poszła w górę.

Zarządzenia Cartera były konieczne także z tej przyczyny, że państwa arabskie eksportujące naftę na Zachód nosili się z zamiarem zastąpienia dolara przez inną monetę mocną jak np. frank czy marka niemiecka. To niebezpieczeństwo zostało najprawdopodobniej zażegnane.

Innym pozytywnym punktem obrony dolara będzie zapobieżenie ucieczki amerykańskich kapitałów za granicę, a sprzedaż złota od 750 tys. uncji do 1.500 mln. miesięcznie przeskodził dalszej zwycię złota, a tym samym ewentualnemu spadkowi dolara. Naczo rząd USA wypuścił bonus wartości 10 mld. dolarów w monetach zagranicznych, by wzmocnić wartość monety amerykańskiej.

Odważne wystąpienie Cartera w obronie dolara oraz jego sukces, by doprowadzić Egipt i Izraela do traktatu pokojowego — wzmocniły wybitnie pozycję Cartera oraz partię demokratyczną w ostatnich wyborach.

To postanowienie czy program rządu USA sprawiły, że już w ciągu trzech dni następných kurs dolara wyraźnie się ustabilizował. Oznacza to także, że zwykła dolara odbyła się umiennie na ekonomii Brazylii. Już w ciągu roku bieżącego dała się zauważyć 11-ta zwykła dolara na rynku brazylijskim i trzeba być przygotowanym na dalszą zwycię tę monetę.

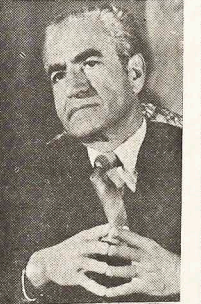
Najważniejszymi zarządzeniami Cartera, by ustabilizować wartość dolara są: ustanowienie funduszu 30 mld. dol., by podtrzymać wartość dolara w krajach zachod-

nich, gdy zaistnieje tendencja jego spadku; sprzedaż złota do rynków zagranicznych oraz wielki wzrost taks procentowych na rynku wewnętrznym (kredyty będą u trudnione).

Sytuacja w Iranie niepokoi Brazylię

Ostatnie demonstracje w Iranie, w których wzięło udział około 10 tys. osób — wśród nich kilka tysięcy studentów — zaniekowało poważnie rząd brazylijski. Demonstracje bowiem, choć krwawo stłumione, wykazują znaczną siłę opozycji domagającej się ustąpienia. Szcza Reza Pahlevi a co za tym idzie — niepewną przyszłość tego kraju.

nu na podstawie wzrostu wymiany handlowej między obu państwami. Plan ten musi ulec zmianom wobec niebezpiecznej sytuacji w Iranie. (Iran graniczy z ZSRR na przestrzeni 2 tys. km).

REZA PAHLEVI — szach Iranu — utworzył rząd reżimowy, by skłonić z zaburzeniami i demonstracjami opozycji. 30 tys. robotników powróciło już do pracy w szachach naftowych.

Pamiętać należy, że nafta irańska importowana przez Brazylię stanowi esencjalną kwotę jej zapotrzebowania na paliwo. Stąd ewentualna zmiana rządu lub dalsze krwawe zamieszki w Iranie mogłyby spowodować wielkie trudności w imporcie tego produktu przez Brazylię. Nie trzeba tu dodawać, że w podobnej sytuacji znajdują się Stany Zjednoczone i cała Zachodnia Europa.

Brazylija zależy prawie wyłącznie od importu nafty głównie z Iranu (Iran jest 3-cim eksporterem nafty do Brazylii). Arabii i Saudyjskiej, Abu Dinabi i Kuwejtu. Władze brazylijskie przygotowały nawet plan zwiększenia importu nafty z Ira-

Trzeba się liczyć ze strakami w tym kraju, z sabotażem, co może spowodować znaczne eksport nafty irańskiej. Iran zaliczał się do tych krajów, które nie zgodziły na podwyżkę ceny nafty o 10 proc. Tymczasem w Brazylii zanotowano wzrost zużycia gazołiny o 10 proc. pomimo usiwań władz, by ograniczyć do maximum jej użycie. (Zamknięcie stacji benzynowych w niedzielę i święta oraz redukcja szybkości do 80 km na godzinę nałożona na wszystkie wehikuly zmotoryzowane).

Zachodzi tu pytanie: czy lepiej jest zależeć od importu nafty z dalekiego kraju (Bliski Wschód), czy też drugą wolny wstęp firmom zagranicznym do eksploatacji nafty na terenie całej Brazylii, (jak to kiedyś proponował min. Dias Leite). Nie ulega wątpliwości, że ta druga ewentualność była by korzystniejsza dla Brazylii, tym bardziej, że akcja kompanii zagranicznych mogłaby być kontrolowana przez tutejsze władze.

pozostaje Brazylii czekać na dalszy rozwój wypadków w Iranie, co jest niewygodne i kłopotliwe.

Napaść Ugandy na Tanzanie

Ponad 2 tys. żołnierzy Ugandy, wspomaganych przez artylerię, czołgi i samoloty napadły na Tanzanie na rządk dyktatora marza, Idi Amina, zajmując obszar liczący 1.336 km kw. położony wzdłuż rzeki Kagera. Co wpłynęło na Idi Amina, by napaść niespodzianie na rezydenturę Tanzanii, wywołując tym krótkim wojnę między obu krajami?

kraj — Tanzanie. Prezydent Tanzanii — Julius Nyerere zapowiedział do państw zachodnich i Ligi Arabskiej, by wypłynęły na wycofanie się oddziałów Ugandy. Ze swej strony Idi Amina zagroził Stanom Zjednoczonym, że wszelka ich pomoc dla Tanzanii wywoła interwencję Moskwy, o którą gotów on prosić w każdej chwili. Tymczasem sama Tanzania nie jest w stanie oddać zajęte obszary będąc

slabiej uzbrojona i mając mniej wojska. Okazuje się, że rzeka Kagera liczy 100 m szerokości, a na skutek obfitych deszczów jej bitystry prad uniemożliwia oddziałom Tanzanii przekroczenie tej rzeki. Jedyny most na niej został zniszczony przez żołnierzy Ugandy. A właśnie po drugiej stronie tej rzeki leży obszar zajęty przez Ugandy, który ma się stać jej prowincją.

Już od dłuższego czasu istniała napięta stosunki między Tanzanią a Ugandą, na skutek częstych zajęć nadgranicznych. Chodziło tu o liczne ucieczki mieszkańców Ugandy do Tanzanii, by schronić się przed terrorem i okrucieństwem wybranych oddziałów, którym dyktator dał wolną rękę w przesładowaniu niewygodnych obywateli.

Ogólnie przypuszcza się, że sytuacja wewnętrzna Ugandy zmusiła Idi Amina do napaści na Tanzanie. Oto wyprzedził się skarb państwa, co zmusiło dyktatora do ograniczenia naborów miejscnych w swym oddziale, głównie zaś swej wybranej gwardii osobistej. Niedawno miał miejsce w jednym z garnizonów Ugandy, bunt z tego powodu który dyktator z trudem zdolał stłumić. By odwrócić uwagę żołnierzy i dać im okazję do zdobycia, nakazał im napaść na sąsiedni

szkoleniu, zanim osiągnie swój cel.

Innymi właścicielami Cruise są: leca one na wysokości 60 m ponad ziemią, omijają wzgórz, obierają doliny czy wawozy, by przelecieć niespostrzeżenie przed radarem umieszczonym na ziemi; mogą być zlokalizowane przez nieprzyjaćielskie satelity dopiero w ostatnich minutach sekundach z tym, że pozostaje niewiadomym, czy przewożą one członki nuklearne czy też konwencjonalne pociski wybuchowe.

Rakiety Cruise mogą być wystrzelone z ziemi, z morza i z powietrza. Amerykański samolot bojowy Boeing 727 zdolny jest przewieźć od 40 do 60 rakiet Cruise i wystrzelić je w odległości 200 km od granicy nieprzyjaćielskiej. Inny bombowiec typu Hercules może uczynić to samo co

Spór między Argentyną i Chile, do kogo ma należeć Kanał Beagle, nie został dotąd rozwiązany. Na zdjęciu argentyńska motorówka — ścigająca na wodach tego kanału w głębokim kontrze trzy amerykańskie torpedowce.

Nowe szczegóły o "Cruise"

Boeing mając na pokładzie 12 rakiet Cruise. Każda z tych rakiet ma zasięg 2 tysięcy mil morskich. Inny samolot amerykański jak np. Phantom, odpowiednio przystosowany — mógłby zalecieć głęboko w teren nieprzyjaćielski, zrzucając dwie rakietki Cruise lecać z szybkością 9 razy większą od głośno (mach - 9). Największą zaletą Cruise jest to, że nie sposób jest określić jej celu, a jeśli tak — to dopiero w ostatnich sekundach przed jej wybuchem. Pod względem technologicznym Cruise przewyższają bombowiec B-1 skonstruowany z produk- cji przez prezydenta Cartera. By stawić czoło rakietom Cruise, Rosja musiałaby przedo- Cruise więcej niż połowę swych sił powietrznych znajdujących się w Europie i Ameryce, by w samym ochronie da swych czołgów.

WASZINGTON — Prezydent Carter zgodził się na udzielenie pomocy amerykańskiej Izraelowi sumą 100 miliardów dolarów, by zapłacić odszkodowanie kolonistom izraelskim, którzy mają opuścić Synaj.

BRASILIA — Min. Shigeaki Ueki odniósł podór do Chin z którymi zawarł umowę o wymianie handlowej dzięki której Brazylija wywiezie do Chin rudę żelazną (2,5 mln. ton rocznie), cukier i piły stalowe w zamian za import chińskiej nafty (20 tys. barełków dziennie).

MOSKWA — Związek Sowiecki obchodził 61 rocznicę rewolucji bolszewickiej realizując wieloletni plan na Flou Czerwonym. Minister Obrony ZSRR gen. Dymitr Ustinow skrytykował politykę Chin a równocześnie wychwalał przyjaźń sowiecko-wietnamską.

S PAULO — Pierwszy kongres profesorów, psychologów i wychowawców, który się odbył w stolicy państwa, zakończył się rozucia, by grupa wybitnych znawców wychowania seksualnego opracowała plan tego wychowania, który by obowiązywał we wszystkich szkołach Brazylii, oczywiście za zezwoleniem Min. Wychowania.

W KALEJDOSKOPIE

BRASILIA — Brazylija posiada aktualnie 64 stacje telewizyjnych, a na 100 osób przypada 2,2 telewizorów. Każdy właściciel Brazylii posiada telewizor z 6 godzin dziennie.

BRASILIA — Adwokat Idilbal Pivetta skierował na 157 Min. Spraw Zagranicznych prośbę, by udzielił paszportu 157 Brazylijczykom będącym na wygnaniu, którzy mogą zarejestrować swe dzieci jedynie w konsulatach brazylijskich.

KAIR — Prezydent Sadat odmówił przyjęcia od państw arabskich rocznej pomocy w sumie 5 mld. dolarów, byle tylko zwrócić z Izraelem ugodę o zawarciu traktatu pokojowego.

TOKIO — Prezydent meksykański Jose Lopez Portillo odbył wizytę w Japonii nawiązując rozmowy na temat wymiany japońskiej technologii za naftę meksykańską. Rozmowy te będą rozwiązywać pozytywnie.

WASZINGTON — Dnia 7 listopada odbyły się w USA wybory 36 nowych gubernatorów, 35 senatorów i 435 kongresistów. Ze 155 mln. wyborców — jedna trzecia wzięła udział w głosowaniu. Partia demokratyczna (Cartera) odniosła spóźniane zwycięstwo.

BAGDAD — Prochy władcy Iraku Fajsala II, zamordowanego w 1958 roku przez zwycięską rewolucję socjalistyczną wraz z całą rodziną, znajdujący się we wspólnym grobie, do którego dopuszczeniu został ostatnio król Jordani — Hussain.

CHICAGO — Profesor Uniwersytetu chicagoskiego Charles Huggins dokonał doniosłego odkrycia mianowicie że fałz używana do produkcji szminki ustnej (baton) posiada właściwości lecznicze w chorobie leukemii.

BRASILIA — W stolicy kraju spodziewana jest wizyta gen. Abissos, dowódcy głównego garnizonu w Nigerii, zainteresowanego nabyciem brazylijskich samolotów typu Bandeirantes, czołgów typu Cascavel i Urutu oraz kamionów wojskowych służących do transportu żołnierzy.

Buenos Aires — Decyzja brazylijskiej paragrafskiej, by w elektroni Itaipu zalać 20 nie 18 turbin wodnych, wywołała wielką irytację w prasie i w kołach dyplomatycznych Argentyny. Twierdzi się, że kanclerz Azeredo da Silveira nie dotrzymał umowy z Argentyną w tym względzie.

MOSKWA — Związek Sowiecki obchodził 61 rocznicę rewolucji bolszewickiej realizując wieloletni plan na Flou Czerwonym. Minister Obrony ZSRR gen. Dymitr Ustinow skrytykował politykę Chin a równocześnie wychwalał przyjaźń sowiecko-wietnamską.

S PAULO — Pierwszy kongres profesorów, psychologów i wychowawców, który się odbył w stolicy państwa, zakończył się rozucia, by grupa wybitnych znawców wychowania seksualnego opracowała plan tego wychowania, który by obowiązywał we wszystkich szkołach Brazylii, oczywiście za zezwoleniem Min. Wychowania.

WASZINGTON — W ostatnich wyborach w USA opozycyjna partia republikańska obrała 18 gubernatorów (6 nowych) i 3 nowych senatorów i 12 nowych kongresmanów. A więc wzmocniła nieco swą pozycję.

BRASILIA — Min. Shigeaki Ueki odniósł podór do Chin z którymi zawarł umowę o wymianie handlowej dzięki której Brazylija wywiezie do Chin rudę żelazną (2,5 mln. ton rocznie), cukier i piły stalowe w zamian za import chińskiej nafty (20 tys. barełków dziennie).

S PAULO — Na skutek nieprzychylnych warunków klimatycznych — wartość produktów rolnych 10 stanów (região Centro - Sul) spadła w tym roku o 11,9 proc., wynosząc sumę 287 miliardów krucelów.

BRASILIA — Liczba wyborów Brazylii doszła do 46 milionów. Na czele znalazł się São Paulo (ponad 14 mln.), za nim idzie Minas (około 7 mln.) oraz Rio (5,2 mln.).

ROMAN WACHOWICZ

Jedziemy do Polski

Pan w średnim wieku o bardzo słabym wzroku i również słabą polszczyzną pisze odręcznie nuty do ulubionej piosenki śpiewanej przez zespół "Biedronka" z Kanady. Napisał nuty, podstawił słowa i nucił. Żona jego — widocznie Polka, potwierdziła melodię i słowa. Gdy oznajmiła: teraz dobrze, pan o słabym wzroku wyraził radość, że zdolał uchwycić melodię. Okazało się, że był to profesor muzyki pochodzący z Węgier i pisał melodię dla zespołu, jako dowód, że nie próżnował na Festiwalu. Według ulozzonego programu, zespoły podzieliły się na grupy i w następnych dniach występowały w innych miejscowościach jak Olsztyn i Mielec. Poza tym miały cały szereg zebrań, planów, projektów. Wystawy stroi regionalnych, starych i współczesnych, konkursy fotografii, wystawy plastikowych itp. Mnie wypadło zwinąć się z tego programu i odwiedzić rodzinne strony ojca, który urodził się w Bieczu.

Udaję się na stację kolejową, ale nie wiem dokładnie, w którym kierunku. Pytam przechodniów...

- ...?
- Stacja? A tutaj, przystanek autobusowy.
- Mnie chodzi o miejsce, skąd wychodzą pociągi do Krakowa.
- A to panu chodzi o dworzec kolejowy?
- Tak, tak. O to mi chodzi. Dziękuję. Idę we wskazanym kierunku. Obok dworca kolejowego (stacji) mieści się i dworzec autobusowy. Przy nich oskazy kiosk z gazetami, książkami i innymi przybarami.

Ktoś w hotelu poproszył ode mnie pióra i ono przepadało. Podchodzi do kiosku: Proszę mi dać trzy pióra.

- Tu nie ma gęsi — odpowiada pani.
- To proszę dać obsadki.
- Nie ma takich.

Zokoblowało mi się w głowie. Co jest? Ta pani nie rozumie po polsku? Odrzuć w pamięci trzeci synonim pióra, kiedys używany w Paranie — rączka. To niech pani poda rączkę.

Pani zaperzyła się i spoważniała i nieco obrażona zwraca mi uwagę:

- Pan sobie za wiele pozwala.
- Przepaszam, pani ma pełne szklanki tych przyborów — stoją na półkach.
- To nie żadne pióra ani rączki, to są długopisy, albo mazaki.

Przez 50 lat czasu nastali inni ludzie, nastaly nowe wynalazki, nowe terminy, czy też nazwy przedmiotów. Stąd pani ruchu wnioskowała, że niegustownie żartował. (Tą naj wyjątkniej należy, że pokolenia Polaków w Paranie nie znają takich wyrazów jak długopis czy mazak).

Pełne lato. Tłok i ciżba na dworcach kolejowych i autobusowych. Turyści z walizkami, a miejscowi bez walizek, stoją w ogonkach przed okienkami biletowymi. Na ścianach wypisane rozkłady jazdy. Poza nimi są i okienka informacyjne. Do Biecza wybieram podróż autobusem z przesiadkami. W punktach przesiadkowych jeszcze większy tłok; to już nie turyści, tylko miejscowa ludność. Wygląd ich twarzy żywo przypomina potomków polskich z Araukarii. Nie dziwnego, bo większość araukaryjczyków z dziada pradziada wodzi się z tych okolic: Jasta, Biecza, Gorlic. Pewne małżeństwo robi mi miejsce: Niech pan siada przy nas, pomieszczenie się. Siadam. I od razu pogaduszka: kto, skąd, dokąd?

- Jąde do Biecza i pochodzę z rodziny Wachowiczów.
- Jak to, znam wszystkich Wachowiczów, a pana nie. To gdzie pan mieszka?
- W Brazylji.

Zaczęł dźwicz się, że po mowie nie da się poznać, że jestem z zagranicy.

- A znacie tam może Wsołków?
- Znam, to są nasi sąsiedzi. Ale to już jest trzecie pokolenie tych, którzy wymigrowali sto lat temu.
- Tak moja matka "mówiła", że ich dziadkowie tam wyjechali. I gościnni Wsołkowie stawiali wiele pytań: Jak tam ludzie żyją, co robią, co sieją?

W Krośnie i Jaśle były przesiadki. W Krośnie spożywam obiad. Idę do ogonka, otrzymuję tapec z przedziałami; nakładają potrawy. Odchodzę i szukam miejsca przy stole.

(c. d. n.)

EUROHELIKOPTER

Podczas konferencji ministrów obrony Francji, W. Brytanii i NRF, która odbyła się w Londynie w połowie ub. miesiąca, uzgodniono szczegółowy budowy nowego typu bojowego helikoptera. Marynarka brytyjska podejmuje budowę jego wersji "morskiej" przeznaczonej do zwalczania okrętów nawodnych i podwodnych, Niemcy będą produkować jego odmianę przeciwlotnicową, a Francji zostało powierzone opracowanie helikopterów wsparcia taktycznego. Dwa pierwsze typy będą sprzętem bezpośredniego wsparcia bojowego. Wiochy przystąpią do planu produkcyjnego wszystkich wersji w późniejszym terminie.

Popowysza umowa jest ważnym etapem do urzeczywistnienia ogólnego ujednolicenia sprzętu dla sił zbrojnych NATO i Paktu Atlantycznego. Zagadnienie to, bodaj najważniejszy problem obu przymierzy obronnych, w warunkach politycznych i gospodarczych świata zachodniego jest b. trudny do przeprowadzenia, mimo iż jest imperatywem kategorycznym jego sprawności i powoj.

Wojna wietnamska i koreańska wykazały, iż silnie uzbrojone i opancerzone helikoptery, czyli tzw. "latające kanonierki" — gunships, są b. skuteczną bronią szczególnie w zwalczaniu wojsk pancernych w każdym terenie i obrona przeciw niej jest względnie trudna. Poza tym znacznie tańsze od czołgów, a produkcja ich jest łatwiejsza. Zarówno pod względem strategicznym jak taktycznym helikoptery pancerne — tak się mają do czołgów, jak wszelkie pojazdy pancerne naziemne miały się do kawalerii uzbrojonej w lance.

ROZWOJY

ZBIOROWE

40 rozwodów na minutę — taka jest wydajność pracy sądu z siedzibą w stanie Nevada (USA). Na dziedzinie sądowym gromadzi się od 400 par, zadaje im pytania, na które odpowiadają chorem, po czym orzeka rozwiązanie małżeństwa. Dzielny sędzia zamierza zwiększyć wydajność pracy, czemu sprzyja stanowa ustawa, zgodnie z którą rozwodnicy nie muszą stawiać się osobicie przed sądem. Wystarczy podanie na piśmie i dowód dokonania przepisowej opieki.

BEZPŁATNE

W Australii weszła w życie nowa ustawa o prawie rodzinnym. Ustawa znacznie upraszcza procedurę rozwodową. Obecnie para małżeńska może otrzymać rozwód już po 10 tygodniach, jeżeli udowodni, że przez okres jednego roku pozostawała w separacji. W wypadku gdy w grę nie wchodzi dzieci, problemy majątkowe czy alimentacyjne, nie jest konieczne angażowanie adwokatów, a ponadto, co też nie jest bez znaczenia, procedura rozwodowa nie nie kosztuje.

UBEZPIECZONE

W Szwecji wprowadzono nową formę ubezpieczeń — na okoliczność rozwodu. W pierwszym roku małżeństwa koszt polisy wynosi 50 koron, a następnie wzrasta co roku — aż do 350 koron, po czym, następuje obniżka, gdyż małżeństwo ma szansę na stwierdzenie. Najwyższe stawki płać małżeństwa w typowym wieku rozwodowym — po 15, 16 i 17 latach pożycia.

INTRANTNE

Rosnąca w Stanach Zjednoczonych liczba rozwodów — 75 tysięcy w ciągu tygodnia — przynosi nowe zyski wydawcom zawiadomień. Do tej pory drukowali oni tylko zawiadomienia o tym, że "pobrałm się", obecnie zaś zarabiają niemniej na drukowaniu zawiadomień "rozwiłdłm się".

ZNIKAJĄCE ZONY

W całych Stanach Zjednoczonych coraz częściej stają się przypadki porzucania przez kobiety mężów, dzieci i domów. Na listach osób porzucanych znajduje się obecnie znacznie więcej zbłądzonej żon niż mężów. Z obserwacji socjologów wynika, że wśród kobiet porzucanych ogniska domowe najczęściej jest osób stosunkowo dobrze sytuowanych, zamężnych i mających już dorastające dzieci.

NAJWIĘCEJ TELEWIZORÓW W USA

Podług publikacji OECD, czyli Org. Współpracy i Rozwoju Gospodarczego, było — najmniej bezrobotnych w Luksemburgu, a najwięcej, bo 11 proc. w Portugalii; — stosunkowo najwięcej czynnych telefonów w Ameryce Środkowej i Szwajcarii (od 603 do 611 na 1.000 mieszkańców); — stosunkowo najwięcej czynnych telewizorów w Ameryce (571 na 1.000 mieszkańców) oraz w Szwecji, W. Brytanii i NRF (od 348 do 305).

RZECZY CIEKAWY I PRAWDZIWE

PRZEGRÓDA O DŁUGOŚCI 1.160 KILOMETRÓW ODDZIAŁA NIEMCY WSCHODNIE OD ZACHODU

Komunistyczne władze Niemiec Wschodnich zakończyły budowę wzdłuż granicy z NRF zagrodzenia, które ma uniemożliwić ucieczki na Zachód. Długość tego zagrodzenia, ciągnącego się od Bałtyku do Czechosłowacji wynosi 1.160 kilometrów.

Koszt budowy jednego kilometra tej przegrady wyniósł ok. 2.155.000. Przegrada składa się z kilku rzędów drutów kolczastych. Teren pomiędzy nimi jest zaminowany. Ponadto w odstępach 6-metrowych zawieszono są niewinnie wyglądające białe skrzynki. W rzeczywistości są to urządzenia, które wysłuchują około 80 km. Skrzynki uruchamiają z chwilą gdy ktoś go poruszy.

Wzdłuż zagrody zbudowana została szosa po której krąży samochody strażnicy granicznej. Co paręset metrów wybudowano specjalne wieże z których zaopatrzeni w lotnictwa strażnicy obserwują granicę.

Mimo tych przeszkód w roku bieżącym uciekło z NRD do Niemiec Zachodnich 11 osób cywilnych i 7 strażników.

Wiadomości Sportowe

♦ Polska w 1981 roku będzie organizatorem mistrzostw świata w pięcioboju nowoczesnym. Taka decyzję podjęła Międzynarodowa Federacja Pięcioboju Nowoczesnego i Drużby Zimowego. Mistrzostwa świata w 1982 r. odbędą się w Rumunii, a rok później — w RFN.

♦ Bjorn Borg, szwedzki gwiazdor tenisowy, kupił na swą letnią rezydencję znaczny obszar gruntu na bezludnej wyspie skrajnej Kwaetillöe — u wschodnich wybrzeży szwedzkiej. Prawo własności kosztowało arcymistrza rakiety 450 tysięcy dolarów.

♦ Ryszard Szurkowski, najsławniejszy i najlepszy kolarz wszechczasów, triumfator nieliczonej ilości imprez międzynarodowych, opuścił barwy swego klubu Dolmel Wrocław, by stać się jeźdźcą trenerem warszawskiej sekcji kolarskiej przy Stali FSO.

♦ Jan Tomaszewski, znakomity bramkarz polski, broni obecnie barw klubu belgijskiego Beerschot. Podczas jednego z tamtejszych meczów ligowych Tomaszewski zażegnał awanturę na boisku, uspokajając kolegów, którym groziło wypędzenie z boiska przez sędziego.

♦ Koszykarze Brazyljczyści wzięli udział w turnieju koszykówki, który odbył się w Golaniz z udziałem reprezentacji USA, Rumunii, Urugwaju, Polski i Kanady. Do finału weszły Brazylia i Rumunia. Ostatecznie zwycięstwo odniosła Brazylia.

♦ W Międzynarodowym Turnieju Atletycznym odbywającym się w São Paulo stanęło do kilku konkurencji 15 zawodników zagranicznych oraz 60 brazylijskich. Z zagranicznych wyliczyć należy kilku Amerykanów, Francuzów i Niemców (RFN).

♦ Real Madryt z Madrytu i Dynamo z Kijowa zostali weliminowani z europejskiego Fucharu Mistrzów swego kraju, przez włoską drużynę Grasshopper i szwedzki zespół Malmo. Odpadnięcie tych dwóch drużyn stanowi wielką niespodziankę.

♦ W Wielkiej Brytanii istnieje po dziś dzień (od 30 lat) 40 polonijnych klubów sportowych uprawiających 4 dziedziny sportu: piłkę nożną (seniorzy, juniorzy i młodziki), siatkówkę, ping-pong oraz szermierkę. Razem to 40 klubów liczą około 800 sportowców, co z uznaniem należy podkreślić.

KORZYSTAJ Z USŁUG
KORZYSTAJ Z USŁUG
KORZYSTAJ Z USŁUG
KORZYSTAJ Z USŁUG
KORZYSTAJ Z USŁUG
KORZYSTAJ Z USŁUG
KORZYSTAJ Z USŁUG
KORZYSTAJ Z USŁUG
KORZYSTAJ Z USŁUG
KORZYSTAJ Z USŁUG

NOWOŚCI

Z OSTATNICH DOSTAW, KTÓRE MOGĄ BYĆ IDEALNYM UPOMINKIEM NA KAŻDĄ OKAZJĘ

DLA KREWNYCH I BLISKICH W POLSCE

Aparaty telefoniczne	\$ 10.00 — \$ 12.00
Lodówki	\$ 79.00 — \$ 249.00
Odkurzacze	\$ 41.00 — \$ 70.00
Proterki	\$ 45.00 — \$ 55.50
Pralka automat., 14-progr.	\$ 175.00
Pralka turystyczna	\$ 67.00
Prasownica elektryczna	\$ 46.00
Kuchnia gazowa	\$ 91.00
Kominek elektryczny	\$ 68.00
Koc elektryczny	\$ 27.00
Telewizor kolorowy na licencji R.C.A.	\$ 460.00
Telewizor kolorowy "Rubin" lub "Elektron"	\$ 420.00

Ponadto w dużym wyborze radia, magnetofony, telewizory czarno-białe, kalkulatory elektroniczne, rowery, żelazka, wentylatory, roboty kuchenne itd.

Zamówienia przyjmują autoryzowani dealery Pekao oraz

PEKAO TRADING CORPORATION

225 PARK AVE. SOUTH
NEW YORK, N. Y. 10003

EMPRESA LAPEANA LTDA.

TRANSPORTES COLETIVOS

AGENCIAS: Guaratuba — São Mateus do Sul — Lapa
 AGENCIA-SEDE: Estação Rodo-ferroviária, Box 49 e 50 — Fone: 22-0884
 ESCRITÓRIO: Avenida Silva Jardim, 465 — Fone: 24-5574
 ENCOMENDAS: Avenida 7 de Setembro, 2.143 — Fone: 23-0201 — Agência Estar

MÓWI SIĘ PO POLSKU
 OFICINAS: Av. Silva Jardim, 465 — Fone: 22-8004

CURITIBA — PARANA

SOCIEDADE TÉCNICA DE ENGENHARIA
Anhangá, Ltda.

Resp. Técnico: Eng. Civil
 JULIUS ALBERTO JANKOSZ

Alameda D.ª Júlia da Costa, 387/395
 Fone: (0412) 23-6641

MÓWI SIĘ PO POLSKU!
 CURITIBA — PARANA

TADEUSZ DOŁĘGA - MOSTOWICZ

PROFESOR WILCZUR

66) Toteż w medytacjach swoich i te atuty brał pod uwagę, nie tylko strony ujemne, a teraz, gdy dowiedział się od Wilczura, że ojciec żadnych konkretnych zamiarów co do jego przyszłości nie ma, i że synowie mu wybierać nie myślą, uczył się znacznie wzmocniony w swojej pozycji. Następnym tego poczucia było uświadomienie sobie nieprzeparte go przekonania, że żyć na świecie nie potrafi bez tej właśnie dziewczyny. Przez cały dzień pracy układał sobie w głowie jak do Donki przystąpić, jak zacząć z nią rozmowę, co powiedzieć. Wczorem, gdy się już przebrał, miał wszystkie ułożone i niby od niechcenia zaproponował Donce, gdy znaleźli się razem przed domem:

— Haki na ryby mam przygotowane. Czy nie pojechałabyś z mną łódką zastawiając na górnych stawach?

Nie patrzył jej przy tym w oczy jakby się obawiał, że z jego spojrzenia wyczyta całą niezwykłość tej pozornie zwyczajnej propozycji. Donka jednak widocznie nie miała żadnych podejrzeń, gdyż zgodziła się od razu:

Za chwilę — powiedziała. — Tylko wezmę stare kaptcie.

— A spiesz się — krzyknął na nią, — bo najlepiej zastawiać o samym zachodzie.

— Dobrze, dobrze — krzyknęła mu już z sieni. — Poczekaj minutkę.

— Pójdę do łodzi, wodę wyleję — zawołał.

Chciał jeszcze troszkę zyskać na czasie i ruszył w kierunku stawu. Łódka istotnie trochę przeleżała i trzeba było czepkami wodę z dna wylać, potem zsunąć ją z brzegu, na dźwiole ułożyć haczyki z przynętami tak uważnie, by sznurów i włosia nie poplątać. Nim skończył to zabiegi nadeszła Donka. W różowej perkalowej sukience w czerwone kwiatki, suto marszczonę w pasie i białym kołnierzykiem spiętej pod szyją, wyglądała tak ładnie, że Wasyl wołał wcale na nią nie patrzeć.

— Ciekim mi się wszystko pokręci — myślał — i nic mądrego nie powiem.

Łódź ześliznęła się szybko po piasku i wiosła zanurzyły się w wodę. Nad lasem wisiała wielka czerwona napeczniała kula słońca, dotykającą rąkami najwyższych koron drzew. Na lekko pomarszczony powierzchni stawu droga ku słońcu znaczyła się purpurowymi rozpryskami na tle seledynowego odbicia nieba.

— Powinna chwycić — odezwał się Wasyl przy trzecim, czy czwartym zarzuceniu wioseł.

— Co mówisz? — spytała obudzona z zamyslenia.

— Mówię, że ryba będzie dobrze chwycić. Pora taka. W zeszłym roku szczupaka złapałem. Takiego na metr.

— A dużo ich to jest?

— Pewno nie mało. Ryby dużo, to i szczupaków dużo.

Rozmowa się urwała. Wasyl gorączkowo poszukiwał w głowie tematu. Wreszcie odezwał się:

— U Szymona w Koziatkach krowa dziś padła. Dobra krowa była. I padła.

— A dlaczego? — dość obojętnie zapytała Donka.

— Któż ją może wiedzieć? Pewno zjadła coś nie takiego.

Znowu zapanowało milczenie. Tym razem jednak Wasylowi nic nie przyszło do głowy i zaczął sobie nucić pod nosem jakąś piosenkę. Tak dopłynęli do przeciwnego brzegu. Korzenie olch powikłany czarnymi sznurami zanurzyły się tu w wodzie. Brzeg opadał stromo i niedaleko od niego zaczynała się już głębina. Wasyl z uwagą i z wprawą przyczepiał do długiego sznura poszczególne haki, potem zaczął je ostrożnie wypuszczać kolejno do wody. Koniec sznura przymocował grubym węzłem do mocnego korzenia i robota była skończona. Wytarł ręce, rozzerzał się i powiedział:

— A może posiedzimy tu na brzegu? Taka ładna pogoda i kwiaty pachną...

(c. d. n.)

SZWECJA:

POLACY W OPERZE SZTOKHOLMSKIEJ

Prasa szwedzka z wielkim uznaniem pisze o dwojgu polskich malarzach i scenografach — Lidli i Jerzym Skarzynskim — którzy dla Królewskiej Opery w Sztokholmie stworzyli dekoracje i kostiumy dla wystawionej tam, mniej znanej opery Mozarta: "Titus". Sztokholmski "Dagens Nyheter" wyraża opinie, że "polska para scenografów w sposób niezmiernie subtelny, gustowny i twórczy obmyśliła świat sceniczny dla wspaniałego dzieła Mozarta".

CZECHOSŁOWACJA:

RODACY NA ZAOLZIU

Według statystyki czechosłowackiej, na Zaolziu (CSRS) zamieszkuje obecnie około 70 tysięcy obywateli narodowości polskiej. Żyją oni głównie w powiatach frydecko-misteckim i karwiskim, należących do województwa północno-morawskiego, zatrudnieni są w miejscowym przemyśle ciężkim, w hutach, kopalniach węgla kamiennego, przemyśle maszynowym, itp. Biora aktywny udział w życiu politycznym i społecznym Republiki Czeskiej. Bogatą działalność kulturalną prowadzi, zrzeszający 24.000 członków, Polski Związek Kulturalno-Oświatowy. Wydawane są polskie czasopisma i książki, działają polskie szkoły i gimnazja.

WĘGRY:

STOWARZYSZENIE IM. JOZEF A BEMA

W maju Polskie Stowarzyszenie Kulturalne im. Józefa Bema w Budapeszcie obchodziło jubileusz dwudziestolecia istnienia i działalności. Od początku swego istnienia Stowarzyszenie postawiło sobie bardzo ambitne cele i zadania. Przede wszystkim skupienie Polaków mieszkających na Węgrzech, wciąganie do pracy, w organizacji także i Węgrów, którym bliżej są więzy z Polską, z polską kulturą, umacnianie i pogłębianie wiekowych więzów przyjaźni polsko-węgierskiej. Ceniąc sobie dziś działalność Stowarzyszenia na przestrzeni dwudziestu lat, trzeba być bardziej optymistycznym, niż kiedyś, zrealizowanymi, że wiele z postawionych sobie zadań zrealizowano pomyślnie. Stowarzyszenie prowadzi wielokierunkową działalność. Organizuje wycieczki, imprezy kulturalne, muzyczne, literackie, wspólne obchody świąt narodowych polskich i węgierskich. W lokalu Stowarzyszenia odbywają się projekcje fabularnych i dokumentalnych. Posiada dość bogatą bibliotekę. Dla ochotnych dzieci jak i dorosłych prowadzone są kursy języka polskiego. Szczególną troską otacza Stowarzyszenie dzieci, dla których w okresie letnim organizowane są mieszane kolonie letnie w Polsce. Zarząd Stowarzyszenia powołał Komitet Pamiętek Historycznych, który zajmuje się badaniami nad polsko-węgierskimi powiązaniami historycznymi w różnych okresach i ich śladami na terenie Węgier, badaniami i zbieraniem wspólnych pamiątek jak np. pomników, tablic, polskich grobów, pamiątek twórczości ludowej, itp. Należy jeszcze wspomnieć, że przy Stowarzyszeniu zorganizowany został w roku 1960 Polsko-Węgierski Zespół Ludowy im. Józefa Bema.

DZIAŁ POETYCZNY

MICHEL QUOIST

SIATRA DRUCIANA

*W okolo człowieka druty podają sobie ręce,
Aby nie przerwał kregu ścisłąjaco mocno dłoń towarzysza.
I tak z datur potrafią zrobić siatkę.
W mym życiu, o Panie, pełno jest datur.
W życiu sąsiadów także nie brak miejsc pustych.
Lecz jeżeli zechcemy podamy sobie ręce.
Ścisniemy mocno swe dłonie
I uzyskamy piękny zwój siatki, ażeby służyły raj.*

Tumaczenie Zofii Ziemińskiej

***

SZUKAM CIĘ BOŻE

*w kwiatających sadach
pełnych roju pszczoł
w smugach światła
przedzierających się przez parkowe drzewa
w nagrzanych słońcem ziarnkach piasku
cicho leżących, na brzegu
w krzyszalowej wodzie
by świat mógł się przegłądać
w zielonym lesie
dawnie podnoszącym głowę
w zjeżdżającym źródle
co wciąż bije z taką samą siłą
Szukam Cię Boże wszędzie i widzę
w kwiecie życia
w jasności słońca
w czystości wody
w zieleni nadejści
A w sercu czuję, że
Jesteś.*

Marek Załęski

- Polonia Zagraniczna -

W. BRYTANIA:

U LOTNIKÓW W BLACKPOOL

Godłem Orła Białego oznaczony jest Dom Lotnika, jedyny lokal polski w Blackpool, centrum polskiego życia od 27 lat. 140 b. lotników w większości zasłużonych, skupionych w kole SLP, wybiera co roku zarząd, który kieruje Domem (agendami i klubem. Ostatnie walne zebranie pod przewodnictwem T. Rumana, po wysuchaniu sprawozdania po udzieleniu absolutorium z podziękowaniem, dla ustępującego zarządu, wybrało nowe władze kolea: T. Frankowski — prezes, M. Rey-Rzewuski i M. Perlikowski — wiceprezisi, L. Zawadzki — sekretarz, Z. Witrylak — skarbnik, opieką społeczną — M. Scot Szklarowski, rozrywki R. A. Saville, członkowie: A. Bryza, T. Ruman, S. Spencer. Poczet sztandarowy: S. Spencer, H. Kowalski, J. Maczka. Sekcja opieki społecznej otacza grupę 30 kolegów-emerytów, zatrudnionych z czasu wojny, kilku wyższej rangi oficerów lotnictwa. W czasie spotkań,

raz w miesiącu, przy herbatce, koleży gawędzą, wspominając bohaterkie wyczyny lotnicze. Koleży emeryci otrzymują zapomogi.

Szkola polska rozpoczęła we wrześniu rok nauki. Płm E. Bhas, entuzjasta harcerstwa z zalem stwierdził, że harcerstwo nie pracuje z zainteresowaniem, rozbioru. Płm E. Bhas zamierza wyświetlać filmy polskie, historyczne i krajoznawcze, aby w ten sposób przyciągnąć i zainteresować młodzież. Bardzo żywo i ofiarnie nie pracuje zespół chórny "Lot" pod dyr. K. Wojciechowskiego. Również b. aktywne pracuje sekcja Pań, pod przewodnictwem niestrudzonej Mrs D. Zawadzkiej przy pomocy Mrs D. Bryza i grona ofiarnych Pań. Próc stałych imprez, jak "Mikołaj" regularne odwiedzin chorych, spotkania towarzyskie. Panie niewątpliwie ożywiają działalność kole lotników. Meżowie pomagają. Niesłabnąca frekwencja cieszy się sekcja brydżowa, kierowana przez małżonków W. Gmitrowicz.

("Dziennik Polski")

Paczki DO POLSKI
ZLEGENIE do WYBORU
PIENIĄDZE ALBO PACZKI WOLNE OD CŁA
"AHAT" DESPACHOS E REPRESENTAÇÕES LTDA.
Praça João Mendes, 42, 10.º andar — Conjunto 109
Telefones: 36-3865 — 34-2349
CEP: 01000 — SÃO PAULO
Caixa Postal, 3950

AUTO MECANICA LONDRINA
DE
GETULIO THADEU OSTROWSKI
MECANICA DE AUTOMOVEIS EM GERAL.
PINTURA E LÁTARIA.
Rua João Negrão, 1.820 — Fone: 23-4844
Curitiba — Paraná
FALA-SE EM POLONES

Adubos — B.H.C. — D.D.T. — Ferramenta agricola — Trenas desde 2 a 30 metros — Churrasqueiras — Galtas de boca — de concerto — Córdãoes — zupum — Semen — tes de cebola 1978 — Vika — Cera carnauba e amarela — Artigos de borracha — Bombas manuais pararegar plantas — Meia gilette — Tornos variados — Cutelaria de importação — Cachimbos nacionais e de importação — Baralhos de linho e plásticos — Cutelaria para aquec — Artigos para barbeiros — Colas — secagem pelo minuto — Aquecedores a gás e elétricos — Cuias e bombas para chilmarrão regina — Artigos para barbeiros — Soldadores a gás — manuais e elétricos — Aflação — Consertos — Peças para fogões — Espingardas de pressão — chumbinhos — Fumos — goyano, tiét, mineiro, poroso etc. — Pregos — Artigos para pesca Máquinas para corte de grama — Eletricidade — Mirex — Formicidas — Artigos de couro — Tico-tico para madeira e metal.
A LIBERTY
Saldanha Maranhão, 148 — Fone: 34-3741
80.000 Curitiba — Paraná

H. KAMINSKI & CIA. LTDA.

JÓIAS
RELOGIOS
ÓTICA (ÓTICA MODERNA)

Rua 15 — 430
TELEFONES: 23-4475 e 22-5116

CURITIBA

PARANA

Casa Vermelha

Artykuły Żelazne, Naczynia Kuchenne, Różce, Sprząty Aluminiowe, Łańcuchy, Narzędzia, Maszyny do Przemysłu i Rolnicze. Materjały Elektryczne i Sanitarne, Szruby, Pły, Siatki Druciane, Oleje, Farby i Pokosty, Nawozy, Środki owadobójcze. Naszona ogrodowe.

Eurico Fonseca Ferragens Ltda.

ZALOZONA W ROKU 1916
IMPORTERZY

LARGO CORONEL ENEAS, 143 — Caixa Postal 56 — Telefones: 23-3366 — 23-4208
Adres Telegraficzny "VERMELHA" — (Próximo da Igreja da Ordem)
C.G.C. 764908838/0001-72 — Inscr. 10108876/G

CURITIBA

PARANA

KĄCIK RODZINNY:

Modne do niedawna jeszcze hipisowskie granady nie dają szczęścia ani ich twórcom, ani ich potomstwu, zrodzonemu w naturyzmowych warunkach. Nowoczesne prądy uważają małżeństwo i rodzinę za przężytk, zalecają życie bądź gromadnie, bądź też w samotności, bez związku i powiązań...

Cozywiście skutki okazały się fatalne: wzrost ilości rozwodów, nieślubnych dzieci, chorób umysłowych i wenerycznych oraz przestępstw kryminalnych.

Powoli władze i społeczeństwa przekonują się, iż pomimo istniejącej trudności, rodzina jest najlepszą komórką i najzdrowszym środ-

W OBRONIE RODZINY

wiskiem człowieka. Jest ona ogniskiem życia społecznego, wychowuje dzieci i młodzież. Matka i ojciec przygotowują swe potomstwo do życia, uczą zasad wiary i moralności i to...

Jedynie Kościół katolicki stoi dziś, jak zresztą zawsze, na straży nierozwrotności małżeństwa i świętości rodziny. Biskupi polscy przypominają to często w swoich listach pasterskich...

Episkopat amerykański postanowił ogłosić R. 1980, rokiem rodziny. Prezydent Carter, jeszcze w czasie akcji przedwyborczej, wyraził poparcie dla silnej, zdrowej rodziny i obiecał przedwojnowej, wyraził poparcie dla silnej, zdrowej rodziny i obiecał przedwojnowej, wyraził poparcie dla silnej, zdrowej rodziny...

Rodzina przetrwała tysiące lat, okresy wojen, nieszczęść, plag i tyranii. Przetrzeje i nowoczesne prądy i rozkładowe tendencje, gdyż nie właściwie nie może jej zastąpić. ("Gazeta Niedzielnia")

CIĘKAWOSTKI JEZYKOWE WAŻKIE PRZEDROSTKI

Interesują nas dwa przedrostki, nie jako takie, ale we funkcji nadania znaczenia nazw dwóch stron kresowych Polski.

Jakkolwiek by było z wpływami niemieczny zwłaszcza we większych miastach - termin "Pomorze" jest wyrazem słowianocentryczny zachodniej i dalekiej polskości. Tam znanymi są słowa "ma" na "o" (porównaj "woda" i Wasser czy Water) znany jest w sankscy, choć nie w grece. Stąd dobitniejszym świadectwem polskości nazwy staje się przyimek "po".

Trochę inaczej trzeba rozpatrywać przedrostek "u" w nazwie Ukrainy. To "u" czysto słowiańskie wyraża pewne zbliżenie, ale właśnie i dlatego logicznie poprzeczające oddalenie. Dowodem tego są takie wyrazy jak udział, uczta (ku czynieć się wystawiano), usłój, aludra i drugie, przez mamy takie słowa jak ugor, ubogi (w stosunku do bogatego) i uwodzil. Być może nazwa Ukrainy użyta została pierwszy raz w kronice Nestora w 11-ym wieku w Kijowie.

Ty biedny człowieku

Biedny człowieku, ty myślisz, że żyjesz, a przecież tylko obumierasz. Jednak będziesz żył, lecz tego nie wiesz. Nie znasz nawet jednego promyka twój wspaniałej nadziei. Ale pozwól, że ci ją pokażę. Ty, który teraz trwożliwie strzeżesz twoje nagromadzonego mienia, bądz się je postradać lub ty, który dotąd zawsze cierpiełś niedostatek i zawsze walczyłś, by zdobyć co najpotrzebniejsze, miej pewną nadzieję, że wkrótce zapominasz o wszelkiej trosce jako o falach, co już popłynęły. Wszystko, co będziesz potrzebował będzie twoje, nikt ci tego nie zaprzeczy, bo nie będziesz miał zbytku, a brat twój nie będzie miał niedostatku. Będziesz używał darów tych wspaniałe się, przy doskonałym zdrowiu ducha i ciała, a nie tylko ty, bo i wszystkie dzieci twoje, wszyscy współbracia twoi i wszystkie współsiostry twoje, z którymi łącz się będzie miłość doskonała. Wiedza twoja będzie kiedyś wyborna. Znajomość Jego i mądrość pochodząca z góry będą twoim wiecznym skarbem, kierującym wszelkie twoje poczynania.

Wszystko to zdobył dla ciebie ten, który ty nie znasz. Ty niechętnie patrzysz na krwawy krzyż i nie wiesz, że na nim jest całe twoje bogactwo - bogactwo królewskie. Opowiadano ci baśnie, którym nie mogłeś wierzyć, ale twoja wspaniała nadzieja pozostała ukryta w starej zakurzonej księdze - w Biblii. Odstąp od tych rzeczy marnych, znikomych, które ustawicznie toczą się pod prąd i odstąp od zwoleńczej uludy, że czynisz jestes. Pozostaniesz człowiekiem umiarkującym, póki nie pojmięś, że jestes człowiekiem zbawionym, drogą odkupionym, udziałem którego ma być Ziemia w królestwie Tego, który zamierzył ustanowić je teraz na wieki wieków. Gdy to zrozumiesz, tedy staniesz się bogatym w nadziei, w zdrowym rozsądku, w mądrości pochodzącej z góry, w miłości do Boga i wszelkiego stworzenia. Tedy będziesz - "człowiekiem bogatym". S. K.

Kuchnia Polska

MAKARON Z KAPUSTA I SEREM 300 g maki, 3 jajka, 100 g 300 g kapusty, cebula, łyżka tłuszczu, 60 g sionny, sol, 3 ątego sera, pieprz. Zagnieść niezbyt twarde ciasto z maki i jajek, rozwałkować bardzo cienko i przesuszyć. Pokroić cienkie kluski, przesuszyć i ugotować w dużej ilości osolonej wody z dodatkiem łyżki smalcu, odcedzić. Oddzielnie ugotować drobniaki kapusty, odparować ją pod koniec gotowania. Cebulę podsmażyć w tłuszczu, wymieszać z kapustą i kluskami, dodać pieprzu i soli do smaku, podgrzać razem. Już na talerzach posypać potrawę startym serem. Można potrawę tę przygotować z makaronem fabrycznym.

AFORYZMY

- I ludzie bez serca przechodzą zawaly.
Drepcząc w miejscu zająć można wysoko.
Im szersze plecy, tym węższe horyzonty.
Nie rzadko indywidualizm uważa się za indywidualistę.
Bałwany są groźne nie tylko na morzu.

Uśmiechnij się...

- Jak to się dzieje, że obecnie rodzi się tak wiele bliźniaków?
- Nie dziwne! - ja też w dzisiejszych czasach bałbym się sam przyjść na świat.
- Ty, gdzie się urodziłeś?
- W szpitalu.
- Jak to? Więc od razu byłś chorey?
- Słuchaj mały, nie boisz się burzy?
- Ja miałbym się bać burzy? przecież mój ojciec jest tu komisarzem policyj.
- Tatusiu, pan nauczyciel powiedział nam, że człowiek pochodzi od małpy.
- To może ty, ale nie ja - odpowiedział tatus po namyśle.

OD ADMINISTRACJI

POTWIERDZENIE ODBIORU PIENIEDZY za prenumeratę "Ludu" wpłaconych w październiku:

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes Aldona Masłowski, Francisco Światnicki, Kazimierz Bocianowski, Wera Kryzka, Tadeusz Władkowski, Pe. Antonio Kleta, Venceslau Kazmierski, Felix Duran, João Fica, Victor Rycembał, Casimiro Kowalski, Reitor da Igreja de São José dos Pinhais, Luiz Polakowski, Henryk Zawadzki, Pe. Bolesław Biernacki, Pedro Piękarczyk, Tadeu Biedrzycki, João Brodzek, Ana Sachłowska, Zofia Barczak, Eduardo Stasiak, Florian Ołbrych, Domingos Macur, Vitor Szpuner, Stanisław Zajac, Bolesław Dymkowski, Francisco Firkowski, Anna Grzegorzewicz, Jan Sienkiewicz, Angela Gayer, Neil, Marcela Firakowski, Stanisław Drodz, Maral Natsko, Francisca Świech, Irmás de Caridade, José Piękarz, Anna Grichine, Romualdo Rodacki, Pe. Leon Łodziński, Alberto Wszolke, Bolesław Tomkowski, Wacław Szlachta, Estefania Czerniak, Pe. Jan Bogusz, Verónica Hampel, Leo Kmieciak, Olga Słotkosi, Pe. Antonio Krasowski.

OFIARY NA FUNDUSZ "LUDU" Kazimierz Bocianowski - Apucarana 40,00 NN Curitiba 60,00 Stanisław Norberczak - São Paulo 370,00 Jan Benoni - União da Vitória 40,00 Wszystkim szczerzym Ofiarodawcom serdeczne "Bóg zapłać".

KAMPANIA WERBOWA NOWYCH ABONENTÓW REZULTAT PĄDZIERNIKOWY: Pe. Siegmundo Kaczmarek - Jui - 1 nowy abonent. Dziękujemy i prosimy nadal o kontynuowanie "Kampanii".

Casas Ling MODAS FEMININA

A PRIMEIRA EM LANÇAMENTOS.

PRACA ZACARIAS, 70

- CURITIBA -

Lavadoras de roupa Mueller, Real ou Wankel

(aquelas de madeira) "As únicas que limpam roupa suja"

NÃO APODRECEM NÃO ENFEREJAM NÃO ENGUÇAM PREÇOS ESPECIAIS

GERHARD PETERS Com. e Repr.

Rua Dez. Westphalen, 391 - Centro Caixa Postal, 908 Fone: 23-4636 Curitiba - 80.000 - PARANA

O MELHOR EM PREÇO E SERVIÇOS

TEM DE TUDO PARA SEU CARRO

VIDROS-BORRACHAS-ACESSÓRIOS

MATRIZ: R. Nilo Cairo, 52 22-1741 FILIAL I: R. Cons. Laurindo, 961 Fones: 24-3374 FILIAL 2: R. João Negrão, 1748 23-4891

Bisulfato de carbono - Cupnclidas - Galoas - Perfumaria - Palhas para cigarros - Cesalor - Chuveiro manual - Lâmpoões a gás e a querosene - Lanternas - Pilhas etc. - Máquinas de calcular - Rádios - Despedaçadores - Ferros elétricos e a gás para passar roupa - Escovas de aço rotativas - Bombas para pó e líquidos - Papel carbono - Grosas - Limas de importação - Lâmpo de cópia - Metros - max - Fumos 40 qualidades - Artigos para seleiros - Artigos para pescaria - Bombas para chimirão - Alpaca - Prata dourada etc. Cortadores de cachos - apanha frutas - Formões profissionais - 20 qualidades - Tamancos - Fogareiros a gás e a querosene - Rolos para pintura - Assobios para pássaros - Pregos - Vidros para conservas - Isqueiros até Cr\$ 3.000,00 - Magicli - Caixa para ferramenta - Rapé - Óleo mágico - Artigos para pescaria - Tinta quimica - Escovas para enceradeiras - Peças para fogões - Afiação - Consertos.

A LIBERTY

Saldanha Maranh, 148 - Fone: 34-5741 80.000 Curitiba - Paraná

INDICADOR PROFISSIONAL

Lekarze:

DR. LUDOVICO RYDYGIER M É D I C O Estágio Hospitalar de 4 anos nos Estados Unidos - Cursos de Especialização na New York Polytechnic Medical and Hospital - Consultório: Rua Barão do Rio Branco, 63 - Fone: 24-8494 - 14º andar - conjunto, 1411 - Edifício Belforte do Rio Branco. Residência: Rua do Herval, 182 - Fone: 62-1701 CURITIBA - PARANÁ

Dentystci:

DRA. MARIA E. BARANSKI KANIAK CIRURGIA-DENTISTA Alameda D. Pedro II, 602 - BATEL HORÁRIO: Das 15:00 às 19:00 horas M Ó W I S I Ę P O P O L S K U - FÁCIL ESTACIONAMENTO

Spitalo:

DOENÇAS DAS MAMAS - (Senografias - Termografias) PREVENÇÃO - CANCER GINECOLÓGICO DR. CLAUDIO PACIORNIK EXAMES COM HORA MARCADA - Fone: 32-4201 CASA DE SAÚDE PACIORNIK PARTOS, OPERAÇÕES Curitiba - Rua Lourenço Pinto, 83 - Paraná

Advokaci:

DR LEOPOLDO ANTONIO SOKOLOWSKI Sprawy cywilne, kryminalne, inventarze itd. Pca. Pres. Getúlio Vargas, 68 Tel.: 82-0868 - São José dos Pinhais - PARANÁ DR EDWARD ZELAK Złatwa sprawa cywilna, handlowe, kryminalne, botnicze i naturalistyczne. Przeprowadza inwestycje. Rua Emiliano Perreira nº 11 - 4º piętro - Cont. 401 (Pca. Pga Zacarias), Edif. Quilômetro Fone: 22-0278 - CURITIBA

FELIX GOLS

CONTADOR Registro de firmas na Junta Comercial, contratos, atas, declarações do imposto de renda. Serviços de contabilidade em geral. Rua Cândido Lopes, 205 - 5º andar - Curitiba Fone: 24-5813

Você é capaz de deixar de fumar?

O FUMO É CONSIDERADO UM DOS PRINCIPAIS INIMIGOS DO ORGANISMO, POIS CAUSA PROBLEMAS INCRÍVEIS: COMO A INTOXICAÇÃO, ARTERIOSCLEROSE, ATAQUES DO MIOCÁRDIO, CÂNCER, DIMINUIÇÃO DA ACUIDADE VISUAL, ETC... ETC... DEIXAR DE FUMAR NÃO É FÁCIL, MAS VALE A PENHA TENTAR.

O fumo envenena pela nicotina e pelos alcalóides de que se compõe e ainda pelo monóxido de carbono que desprende quando está queimando em suas mãos. O fumo diminui a taxa de vitamina C no sangue, facilitando as infecções. As fumantes grávidas dão a luz a bebês menores (120 g em média)

O cigarro, ou mais exatamente o fumo, exerce sobre todo o organismo uma alteração onde o abuso pode provocar sérios transtornos em diversos órgãos ou aparelhos. Envenena ao mesmo tempo pela nicotina e pelos alcalóides de que se compõe, pelo monóxido de carbono que desprende queimando. Quando em ambientes

fechados pode provocar intoxicação (lembre-se que uma taxa de 0,5% de monóxido de carbono pode matar em menos de uma hora). A toxicidade da nicotina está exatamente no toco de cigarro, concentra-se nos últimos três centímetros a medida que a combustão é feita. Coração e vasos sofrem com a influência do cigarro, provoca riscos de angina no peito, enfarte de miocárdio, e arteriosclerose das artérias do membro inferior. Diminui a acuidade visual, principalmente durante a noite baixa sensivelmente o quociente intelectual provocando insônias, pesadelos, causa nervosa, reações depressivas. Diminui também a vitamina C no sangue, dando uma menor resistência às infecções. É responsável por rinosfaringites, cataratas e rouquidões crônicas. Causa nas vias digestivas, inflamações (gastrites ou úlceras de estômago e duodeno) pode causar câncer no pulmão. Nas vias respiratórias causa bronquites, bem crônicas, enfisemas e todas as perturbações de insuficiência respiratória, riscos acrescidos de câncer.

POR QUE FUMA TANTO?

Os primeiros cigarros dão enjojo, depois a ansiedade apazigua o nervosismo, deriva a tensão, uma espécie de sensação de conforto e euforia passageira. O fumo produz três reações imediatas no organismo: aumenta ligeiramente a tensão arterial, a taxa de glicose e a dos glóbulos vermelhos no sangue. As mulheres fumantes que estão grávidas, dão a luz a bebês menores (120 g a menos em média), prejudica também o desenvolvimento do feto. O fumo é um desastre para a beleza da mulher, se ela fumou muito durante anos, envelhece prematuramente, a pele torna-se sem vida, seca e pálida. O fumo provoca

uma constrição dos vasos do rosto, causando uma má nutrição dos tecidos, o sangue circula menos e a epiderme empobrece perdendo sua elasticidade.

ALGUNS TRUQUES PARA VOCE DEIXAR DE FUMAR

Não vá à reuniões com muitos fumantes, substitua o café pelo chá, tente fumar um cigarro a menos por dia. Ponha em um cofre ou em uma conta bancária o dinheiro destinado para a compra de cigarros, leia artigos contra a tabacomania. Se puder faça tratamento em clínicas especializadas para desintoxicar o organismo. Aproveite as férias para fumar o menos possível, faça mais programas os quais vão mantê-la mais distraída. Deixe seus cigarros em lugares difíceis de serem encontrados. Quando pegar um cigarro demore em acendê-lo, espere alguns minutos. Tenha sempre na boca qualquer coisa, balas, pastilhas, algo que substitua a mania de fumar. Compre uma piteira, ela diminui o sabor do cigarro e o prazer de fumar. Lembre-se sempre que você está estragando a sua saúde e a beleza ao mesmo tempo. Quando sentir vontade de fumar sala de casa, ande ao ar livre. Fume cigarros só pela metade. Substitua o cigarro por uma leitura ou qualquer outra coisa que ocupe seu tempo. Lembre-se sempre, quantos cigarros a menos você fumar, mais serão suas chances de melhorar a saúde de seu organismo em geral e a beleza de sua pele.

(A redação do "Lud", devido à atualidade deste artigo resolveu publicá-lo na íntegra. O mesmo foi extraído da edição do dia 2-11-78 do Jornal "Gazeta do Povo").

GLOBO ATENDE APELO DOS EX-COMBATENTES

Diante dos insistentes protestos dos Ex-combatentes Poloneses, no Rio de Janeiro, a respeito das inverídicas cenas no filme "Holocaust", em que aparecem soldados poloneses como colaboradores e participantes do extermínio dos judeus no Guetto de Varsóvia, a Direção da TV Globo enviou ao Presidente dos ex-combatentes Poloneses a seguinte resposta, que publicamos abaixo, no íntegra:

Rio de Janeiro, 31 de outubro de 1978

Ilmo. Sr.

Janusz Pawelkiewicz
Presidente da Associação dos Ex-Combatentes Poloneses
Rua Toneleros, 83 — apartamento 702
Rio de Janeiro — RJ
Prezado Senhor

Acusamos o recebimento da carta dirigida ao Dr. Roberto Marinho, nosso Presidente Diretor-Geral, através da qual V. Sa., em nome dessa Associação e de todos os ex-combatentes poloneses, solicita-nos eliminar do filme "Holocaust", baseado em livro de autoria de Gerald Green, as cenas que, além de historicamente falsas, são injuriosas e depreciativas ao Soldado Polonês.

A respeito, incumbi-nos o Dr. Roberto Marinho de informar a V. Sa. que, na exibição do referido filme, a reatualização a partir do dia 13 próximo, a Rede Globo, atendendo às justas solicitações apresentadas por essa Associação, eliminará as cenas em questão, uma vez que as mesmas retratam uma inverdade histórica e fazem injustiça à bravura e heroica atuação do Soldado Polonês na defesa do solo pátrio e ao longo da II Grande Guerra.

Na oportunidade, apresentamos a V. Sa. nossos protestos de estima e distinta consideração, salvando-nos

Atenciosamente
Braumari A. Silva
Assessora de Relações Públicas
Rede Globo de Televisão

CONHEÇA A HISTÓRIA DOS PADRES VICENTINOS NO SUL DO BRASIL, ADQUIRINDO O LIVRO RECÊM EDITADO:

"75 ANOS DE PRESEÇA DOS PADRES VICENTINOS"

VÁRIOS AUTORES

PREÇO: 130 cruzeiros.

PEDIDOS À:

GRÁFICA VICENTINA LTDA.
Alameda Cabral, 846
Caixa Postal, 988
80.000 — Curitiba — Paraná

Os entusiastas do mar inclinam-se a atribuir à Polónia, sem reservas, o estatuto de país marítimo, tendo em vista uma série de sucessos irretorquíveis na exploração marítima. Observadores mais reservados todavia — não negando os progressos alcançados — assinalam que o setor marítimo da economia polonesa (exceto a construção naval) não atingiu ainda a média correspondente à participação da indústria polonesa na produção mundial.

A explanação da questão sob o prisma psicológico não tem proporcionado bases suficientes para exprimir opiniões definitivas sobre a questão do relacionamento da sociedade polonesa perante os problemas do mar.

SAIBA O QUE ACONTECEU DURANTE OS CEM ANOS DA COLÓNIA MURICI, COMPRANDO O LIVRO:

"MURICI - TERRA NOSSA"

Autor: PE. ESTANISLAU TURBANSKI, SVD.

Preço: 150,00 cruzeiros.

ACHA-SE A VENDA:

EM CURITIBA:

Gráfica Vicentina Ltda.
Alameda Cabral, 846

Livraria SVD e Escritório da Igreja São Estanislau
Rua Emiliano Pernetta, 463

EM PONTA GROSSA:

Livraria S. Luiz
Praça Barão do Rio Branco, 258

Thadeu Krul

- A Polónia um país marítimo -

Recentemente houve um fato que faz refletir sobre essa questão. A Organização Internacional Marítima Consultiva (IMCO), que é um órgão da ONU, declarou o dia 17 de março o Dia Mundial do Mar, com o propósito de promover as correspondentes cerimônias anuais, em todos os países interessados. Esta louável iniciativa faz lembrar que a primeira Festa do Mar na Polónia foi organizada já em 1832, e desde então nunca saiu do calendário das comemorações nacionais. Tornou-se desde aquele ano uma espécie de selo simbólico no pacto indissolúvel da coexistência entre a sociedade polonesa e o mar. Essas comemorações ensinam também a ocasião para fazer o balanço sobre o progresso naquele setor da vida econômica e social, das sucessivas conquistas no desenvolvimento e fortalecimento da presença estatal marítima.

O desenvolvimento do setor marítimo da economia polonesa teve um ritmo acelerado de expansão navegatória, dos portos, da indústria naval e da pesca, nos anos setenta. De 1945 a 1970 a frota comercial polonesa contava com 259 navios, totalizando uma tonagem de 1,9 milhão de DWT. Contudo, nos 7 anos seguintes a frota contava já 319 navios com uma tonagem de 4,3 milhões de DWT, ou seja um acréscimo bem maior do que nos vinte e cinco anos anteriores.

A fase presente coloca todos os ramos da economia marítima polonesa diante de uma difícil prova. Será uma prova de maturidade frente a crise na navegação mundial, portuária, de indústria naval e economia pesqueira.

A diminuição da oferta de transporte marítimo de mercadorias, a alta de custos de exploração na navegação e nos portos, o congestionamento nos portos com o serviço de carregamento e descarregamento, a queda violenta na encomenda de navios, a luta cada vez mais intensa nas regiões pesqueiras e pelo direito de utilização das riquezas do mar,

são as difíceis condições em que a Polónia terá que continuar realizando seus ambiciosos planos, no bom sentido de desenvolvimento de país com estatuto marítimo.

Se for bem sucedida nesta tensa situação, será uma prova de elasticidade política marítima e das altas habilidades dos seus realizadores. A intensificação e elasticidade dos programas produtivos, o progresso técnico, científico e tecnológico, a capacidade de reação rápida às mudanças nas tendências do mercado mundial, são triunfos fundamentais com os quais se apresenta a experiente indústria naval polonesa. No setor de pesca a realização dos planos de desenvolvimento está estreitamente ligada à cooperação com outros países no domínio e aproveitamento racional da riqueza dos mares e oceanos, da proteção ecológica dos meios aquáticos, a garantia do respeito pelos direitos dos países marítimos em suas águas territoriais.

Sem dúvida alguma a Polónia é um país marítimo e justamente por isso tem condições de determinar os seus planos na economia interna e de elevar a sua posição na arena internacional.

Se por um lado foi grandemente prejudicada com a imposição de novas fronteiras no Leste, terminada a guerra, perdendo férteis áreas agrícolas, teve a compensação na orla marítima que lhe proporcionou mais amplo acesso ao Báltico, permitindo a ampliação da indústria naval e maior expansão marítima.

Hoje seus barcos pesqueiros, dispersos pelos mares, trazem valiosa contribuição para a economia do país. Seus cargueiros, por sua vez, fundeiam em quase todos os portos do mundo, num constante intercâmbio comercial, atendendo às necessidades do consumidor. Todos eles dispõem de cabines para passageiros que raramente ficam vazias. A clientela para esta espécie de transporte é numerosa devido ao preço das passagens e baixo custo da alimentação, farta e saborosa, segundo afirmativa dos viajantes.

Conforme se tem constatado, não há praticamente um sequer setor de atividade humana em que os poloneses não tenham participado com êxito. Deste modo é natural que também na antiga arte de navegar tenham sido bem sucedidos.

Benjamim Zilli & Cia. Ltda.

IMPORTADORES

ARAME FARPADO DE VÁRIOS TIPOS
e ARAME LISO GALVANIZADO, AOS
MENORES PREÇOS.

Avenida 7 de Setembro, 2142 — Fones: 22-2058 — 22-2133

Endereço Telefônico: "BENZILL" — Caixa Postal, 102

CURITIBA

PARANÁ

FERRAGENS HAUER LTDA.

AGORA TAMBÉM NA RUA MATEUS LEME, PARA MELHOR SERVIÇO.

Ferragens - Ferramentas - Metais não-ferrosos

Fundada em 1888

R. José Bonifácio, 66 - R. Mateus Leme, 705

1979

O ANO INTERNACIONAL DA CRIANÇA

O sorriso de uma criança será sempre a expressão mais concreta de esperança de que um dia o mundo pode mudar e as pessoas viverem melhor e mais felizes.

- RESUMIDAS -

★ ALEMANHA PERDOA OS PAÍSES POBRES

A Alemanha Ocidental não cobrará as dívidas de aproximadamente 30 países mais pobres do mundo. Com isso

eles economizarão cerca de 40 bilhões de cruzeiros que teriam de pagar à Alemanha até o ano 2028.

★ MÚSICA AJUDA TRIGO A FLORESCER

Os campos ficarão cheios de música, agora que os cientistas soviéticos descobriram que se pode melhorar a safra de trigo tocando um concerto em alta frequência durante 10 minutos. A Agência Tass informou que as experiências realizadas pelo Instituto Botânico Nikolai Va-

vilov demonstraram que a música pode fomentar a resistência ao gelo, triplicar o rendimento e acelerar a germinação. O professor Vladimir Dorofeyev disse que as ondas de som de alta frequência são uma forma de assegurar a resistência do trigo.

★ FESTA RELIGIOSA NÃO DEVE SER UM FOLCLORE

"Há muitos anos preocupamos o problema das festas religiosas em nossas paróquias, frequentemente deturpadas por abusos e vícios que as desviam de sua finalidade, ocasionando prejuízos para a própria comunidade". Esta é a introdução da carta circular de Dom José Mauro

Ramalho, bispo da diocese de Iguatu (Ceará), orientando o povo a respeito das festas religiosas. Diz, entre outras, que as festas religiosas são, antes de tudo, celebrações e momentos de evangelização e "não um folclore um acontecimento cívico ou diverso para o povo".

★ CIVILIZAÇÃO MODERNA CAUSA DESINTERESSE POR DEUS

O Cardeal Vicente Scherer comentou em seu programa radiofônico "A Voz do Pastor", o desinteresse pela religião, inclusive por parte de pessoas que, "sem negar a Deus, vivem de fato como se ele não existisse". E observou que "o fato está ligado

à civilização moderna e se propaga na proporção em que se expandem o progresso, o bem-estar, a fartura e avança o processo da industrialização, o consumismo e o pluralismo ideológico e cultural".

★ IDI AMIN ELOGIOU O TRABALHO DA IGREJA

O Presidente Idi Amin, de Uganda, elogiou o trabalho dos missionários católicos italianos nos estabelecimentos de ensino técnico, hospitais e em outras instituições do país, e disse que "se eles desejam ficar em território

ugandense até morrer, sintam-se livres de fazê-lo". Amin assegurou ao Vaticano e ao governo italiano que "fortalecerá as excelentes relações que existem entre Uganda e a Itália, e entre Uganda e o Vaticano".

★ BISPOS PODERÃO SER NOMEADOS NA CHECOSLOVÁQUIA

Um acordo sobre a nomeação de vários bispos residenciais, na Checoslováquia, foi realizado entre Praga e o Vaticano, no fim de setembro, segundo o cotidiano vienense Die Presse, que se refere a "meios geralmente bem informados".

Mas as negociações não chegaram a resultados satisfatórios no que concerne ao estabelecimento de um terceiro seminário; às facilidades no ensino religioso e à criação de noviciados para algumas ordens religiosas femininas, acrescenta o jornal. (Ciec-SP).

O ano de 1979 será o Ano Internacional da Criança. Em vista disso, diversos países se movimentam no sentido de realmente promoverem o bem-estar das crianças pobres e abandonadas. Várias idéias têm chegado à secretaria do AIC (Ano Internacional da Criança), nos EUA, sobre como fazer publicidade desse evento e reunir fundos destinados a ajudar as crianças. Eis algumas das sugestões: composição de uma música que identifique o ANO; financiamento de fundo especial para as crianças do mundo todo com contribuição de cada Estado membro da ONU equivalentes ao gasto de um dia em armas; pedido das rendas dos jogos de futebol de um dia do ano de 1979; prêmios aos melhores filmes que tratem do tema CRIANÇA.

INICIATIVAS

Alguns países já definiram a sua maneira de participação no Ano Internacional da Criança. Assim,

o governo do Peru concentrará seus esforços, em 1979, sobre a educação primária. O Canadá já organizou grupos que agirão em diversos setores do governo, no sentido de promover o bem-estar das crianças. O Chile igualmente organizou o comitê nacional do AIC. No mês de março criou-se, no Brasil, a Comissão Nacional do Ano Internacional da Criança.

ALGUNS DADOS

Segundo recentes estatísticas, existem no mundo cerca de 1 bilhão e 200 mil pessoas carecendo de alimentação potável e serviços de saúde pública; 700 milhões são anualmente gravemente mal nutridos e 550 milhões são anualmente mortos. Grande parte desses seres humanos são menores de 15 anos.

Antes de morrer, Paulo VI confirmou: "Estes ossos são de São Pedro"

O Papa Paulo VI, antes de morrer, afirmou publicamente que se havia confirmado a "pro-

va histórica" de que os ossos encontrados em 1950, sob a Basílica Vaticana, eram do apóstolo São Pedro.

Segundo fontes eclesásticas bem informadas, o falecido Papa quis definitivamente, antes de morrer, reafirmar sua convicção.

As escavações sob a Basílica de São Pedro, ordenadas por Pio XII, conduziram, em 1950, à descoberta, em uma parede de um mausoléu, de uma caixa de mármore, contendo os ossos de um septuagenário, morto no primeiro século de nossa era. Desde essa descoberta, por muito tempo mantida em segredo nos meios arqueológicos e religiosos, os estudiosos tentaram estabelecer cientificamente que se tratava dos ossos do primeiro apóstolo de Jesus Cristo.

Paulo VI confirmou as declarações da arqueóloga italiana, Margarida Guarducci, que, na época, havia declarado que se tratava dos ossos de São Pedro.

Esta tese, por muito tempo contestada por bispos e historiadores, recentemente confirmada pelo Dom José Ruysschaert, vice-reitor da Biblioteca Vaticana, qual afirmou que os ossos encontrados já eram venerados no século do Imperador Constantino IV.

Oração de uma pessoa idosa

Bem-aventurados aqueles que compreendem meus passos vacilantes e minhas mãos trêmulas.

Bem-aventurados os que levam em conta meus ouvidos que captam as palavras com dificuldade e por isso procuram falar-me mais alto e pausadamente.

Bem-aventurados os que percebem que meus olhos já estão nublados e minhas reações são lentas.

Bem-aventurados os que desviam o olhar, simulando não ter visto o café que por vezes derramo sobre a mesa.

Bem-aventurados os que sorriem e conversam comigo.

Bem-aventurados os que nunca me dizem "você já me contou isso tantas vezes".

Bem-aventurados os que sabem dirigir a conversa e as recordações para as boas coisas dos tempos passados.

Bem-aventurados os que ajudam a atravessar a rua e lamentam o tempo que me dá cam.

Bem-aventurados os que fazem sentir que sou amado e não estou abandonado, tratando-me com respeito.

Bem-aventurados os que compreendem quanto me custa encontrar forças para carregar minha cruz.

Bem-aventurados os que amenizam os meus últimos dias sobre a terra.

Bem-aventurados todos aqueles que me dedicam afeto e carinho, fazendo-me assim pensar em Deus. Quando entrar na eternidade lembrar-me-ei deles, meu Pai e Senhor.

(Revista Mensagem do Coração de Jesus).

NESTA SEMANA:

Dia 15 - Proclamação da República
Dia 19 - Dia da Bandeira